

Vyhlásenie

Asociácie vysokoškolských vzdelávateľov v nelekárskych zdravotníckych vedách v SR

Vysokoškolské vzdelávanie v pregraduálnej príprave sestier prešlo svojim náročným vývojom. Proces jeho transformácie sa začal koncom 90-tych rokov implementovaním smerníc EÚ, ktoré sa SR zaviazala plniť podpísaním predvstupových dohovorov. Cieľom transformácie bolo zvýšiť odbornú úroveň ošetrovateľstva nielen ako praktickej činnosti, ale aj ako vedného odboru. V zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií sú kritériá pre získanie odbornej spôsobilosti na výkon regulovaného povolania sestera stanovené nasledovne:

1. vek uchádzača minimálne 17 rokov,
2. úplné stredné vzdelanie ukončené maturitnou skúškou,
3. štúdium musí prebiehať výlučne v dennej forme a trvať minimálne tri roky,
4. počet hodín v študijnom programe je spolu 4 600, z toho minimálne 2 300 hodín tvorí praktická príprava.

V zmysle týchto odporúčaní bola upravená národná legislatíva prijatím právnych noriem, ktoré zohľadňovali vyššie uvedené kritériá.

Slovenská legislatíva v Nariadení vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení a doplnení neskorších predpisov v § 11 určuje, že odborná spôsobilosť na výkon pracovných činností v zdravotníckom povolaní sestera sa získava nadobudnutím:

- a) vyššieho odborného štúdia v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra,
- b) vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore ošetrovateľstvo alebo
- c) vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v magisterskom programe v študijnom odbore ošetrovateľstvo, ak je vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa získané podľa písm. b).

Vyššie odborné štúdium sa realizuje na vybraných stredných zdravotníckych školách v SR. Snaha o návrat a uznanie úplného stredného odborného vzdelania ukončeného maturitnou skúškou v študijnom odbore všeobecná sestra je krokom späť a je v rozpore s prijatými záväzkami SR.

Vyššie odborné štúdium na SZŠ sa nedarí naplňať, nakoľko absolventi stredných škôl dávajú prednosť vysokoškolskému vzdelaniu. Takže návrat vzdelávania na SZŠ nebude riešiť nedostatok sestier pri lôžku.

Dôležité je nájsť systémové riešenie zamerané v prvom rade na to, aby:

1. sa udržala vysoká odborná úroveň vzdelávania postaveného na zaužívaných európskych štandardoch,
2. boli presne zadané kompetencie sestier s rôznym stupňom vzdelania,
3. bola prehodnotená organizácia a systém práce sestier,
4. boli riešené pracovné podmienky a finančné ohodnotenie práce sestier.

Vysokoškolsky vzdelaná sestra je pripravená:

- riadiť a poskytovať vysoko odbornú a kvalitnú ošetrovateľskú starostlivosť orientovanú v prvom rade na pacienta,
- v súlade s nepriaznivým demografickým vývojom samostatne poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť o seniorov a dlhodobo chorých,
- efektívne pracovať v tíme,
- implementovať výsledky výskumu do praxe.

Toto stanovisko je v súlade s programovým vyhlásením vlády, konkrétne: *„Vláda zoptimalizuje komplexný model vzdelávania zdravotníckych pracovníkov s cieľom podpory vyváženého geografického rozloženia výučby na Slovensku postaveného na zaužívaných európskych štandardoch.“*

V Banskej Bystrici: 14. apríla 2016

prof. MUDr. Jaroslav Slaný, CSc.

Predseda AVVNZV

a členovia AVVNZV